

1. Криминалистическая взрывотехника и взрывотехническая экспертиза: Методические рекомендации. Ч.1. Барнаул, 1989. 34 с.
2. Засоби ініціювання промислових зарядів вибухових речовин / Закусило Р.В., Кравець В.Г., Коробійчук В.В. Житомир, 2011. 212 с.
3. Прохоров Б.А. Боеприпасы артиллерии. Москва, 1973. 512 с.
4. Інструкції про поводження з вибуховими матеріалами в органах і підрозділах Національної поліції України та підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України, затверджена наказом МВС України від 19.08.2019 № 691.

Косінська Аліна Леонідівна,
здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»,
студентка навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх
Науковий керівник: ***Волошин Олексій***
Гнатович, старший викладач кафедри
криміналістичного забезпечення та судових
експертиз навчально-наукового інституту № 2
Національної академії внутрішніх

ЩОДО ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ОПЕРАЦІЙ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

Ефективна протидія гібридній війні, яку веде Російська Федерація проти України, неможлива без застосування науково-технічних засобів, якими озброєні співробітники СБУ, Національної поліції України, ЗСУ, Державної прикордонної служби. Використовуючи антитерористичне та криміналістичне обладнання, вони забезпечують проведення комплексу операцій як в ручному так і дистанційному режимі, забезпечують якісне виявлення, фіксацію та вилучення слідів, що в подальшому є доказами в кримінальних провадженнях.

У межах проведення огляду місця події та інших слідчих (розшукових) дій, залежно від слідчої ситуації, застосовують техніко-криміналістичні засоби для пошуку матеріальних носіїв інформації про злочин, серед них: надлегкий мобільний робот – сапер який завдяки багатофункціональним захватним пристроям і сенсорам, здатними розпізнавати сліди вибухівки, а також ядерної, біологічної та хімічної зброї. Телескопічний роботизований маніпулятор, що дозволяє операторам управляти підозрілими приладами і об'єктами на відстані 3-х метрів. Пристрої для виявлення та знешкодження вибухових речовин та пристроїв, до яких відносяться компактний

міношукач, мініатюрний міношукач та домкрат електричний з дистанційним керуванням. Портативні рентгенівські доглядові системи, що призначені для виявлення вибухових пристроїв, будівельних конструкцій, прихованих засобів знімання інформації, небезпечних вкладень в різних побутових предметах. «E3500/EN», «C-SCAN Pro» технічні засоби для безконтактного виявлення парів і частинок вибухових і наркотичних речовин в багажі, автомашині та інш. Аналіз кримінальних проваджень, пов'язаних із розслідуванням злочинів на території проведення Операції Об'єднаних сил, дозволяють виділити найбільш поширені джерела криміналістично значущої інформації:

- інформаційні сліди: відео- та аудіо інформація на довготривалих носіях інформації (наприклад, на жорстких дисках комп'ютерів, у тому числі й у вбудованій пам'яті портативної оргтехніки, вилученої у злочинців: ноутбуків, планшетів, організаторів, мобільних телефонах, диктофонах тощо);

- інформація у розподілених базах комп'ютерних мереж (наприклад, на серверах регіональних інтернет-провайдерів, серверах державних відомчих локальних комп'ютерних мереж, серверах операторів мобільного зв'язку, серверах державних і приватних телекомпаній тощо).

У ході проведення Операції Об'єднаних сил на лінії розмежування та території, яка піддається військовому втручання, особливістю техніко-криміналістичного забезпечення є те, що під час проведення слідчих (розшукових) дій, спеціаліст не завжди може забезпечити повноту вилучення носіїв інформації, надати попередню оцінку інформативної значущості вилучених програмних і апаратних засобів, вжити заходів для максимального збереження інформаційних слідів.

У разі виявлення та вилучення матеріалів аудіо- та відеозапису, комп'ютерних програм, інформації, що міститься на серверах мобільного зв'язку, а також власне мережевих засобів виникає потреба у спеціальному обладнанні, залученні відповідних профільних фахівців. Насамперед це стосується обладнання, необхідного для забезпечення вилучення об'єктів комп'ютерно-технічної експертизи, експертизи відео- та звукозапису. Таке обладнання має містити комплекти адаптерів для зовнішніх носіїв пам'яті (жорсткі диски, флеш-карти, напівпровідникові чіпи пам'яті тощо), шлейфи із системними інтерфейсами «Data Buss-», «Adres Buss», а також USB-конверторами, AD, DC-конвертерами.

В умовах прихованого протистояння з'явився новий засіб протидії сторін – безпілотні літальні апарати. Хоча безпілотні літальні апарати застосовувались і раніше, масштаби їхнього застосування з початком гібридної війни зросли в рази. Середньодобова кількість фіксацій прольоту безпілотних літальних апаратів різного класу коливається від 5 до 25 (часом навіть до 65) випадків. Основну частину складають безпілотні літальні апарати поля бою та тактичні. Активне використання безпілотних літальних апаратів (або дронів), спеціалізованих програмно-апаратних комплексів для пошуку інформаційних об'єктів з обох сторін фронту для розвідки, спостереження та рекогносцировки, визначення координат цілей, може суттєво розширити можливості технічного забезпечення щодо виконання поставленого завдання. Метод аерофотозйомки за допомогою квадрокоптерів дає уяву про загальну картину обстановки місця події. За їх допомогою проводять розвідку та корегують вогонь артилерії.

Однією з сучасних розробок є метод сферичної відео зйомки. На відміну від традиційної під час фіксації об'єктів камера охоплює 360° оточуючого середовища по горизонталі та 180° по вертикалі, завдяки чому повністю фіксує навколишню обстановку місцевості, що зводить до мінімуму можливість втрати будь-якої інформації під час відео фіксації місця події. Перевагою такого відео є те, що користувач під час його перегляду за бажанням може сам маніпулювати положенням відеокамери і повертати її у потрібний бік. Нині застосовують два варіанти сферичної відео зйомки, які відрізняються один від одного за технологією зйомки. За першого варіанту відеозапис здійснюють одночасно на кілька відеокамер, які розміщені під певним кутом одна до одної. Потім ці відеозаписи «зшивають» за допомогою спеціального програмного забезпечення в єдиний файл, який можна переглядати за допомогою звичайної відео програми.

Перевагою цього виду зйомки перед традиційною є те, що оператор може не концентрувати уваги на певному об'єкті зйомки і не турбуватися стосовно того, що якийсь важливий момент залишиться поза його увагою, оскільки під час перегляду відео, користувач сам матиме змогу повернути кут зображення перегляду відео у потрібний бік.

Завдяки спрямованим діям уряду країни було проведено технологічне переоснащення правоохоронних органів держави. І сьогодні в арсеналі Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, Національної поліції, прокуратури наявні високотехнологічні розробки, що дозволяють не лише припиняти та

розслідувати злочини, а й профілювати їх вчинення, що особливо важливо з огляду на криміногенну ситуацію в країні та при проведенні Операції Об'єднаних сил.

Список використаних джерел

1. Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Приходько Ю.П. Особливості проведення огляду і збору слідової інформації на місці кримінального вибуху: методичні рекомендації. Нац. акад. внутр. справ. Київ. УкрДГПІ. 2013. 36 с.

2. Приходько Ю.П. Розслідування злочинів, пов'язаних з використанням енергії вибуху / Ю.П. Приходько // Криміналістика и судебная экспертиза №58. Матеріали міжвідомчої науково - практичної конференції присвяченої 100-річчю КНДІСЕ, Київ, 2013. Ч. II. С. 181–185.

3. Приходько Ю.П. Дії працівників органів внутрішніх справ при загрозі або вчиненні терористичного акту. Методичні рекомендації / О.М. Стрільців, В.В. Арешонков, С.М. Бодюл, Ю.П. Приходько. К.: НАВС, 2015. 44 с. (у співавторстві, авторський внесок становить 55%)

Kofanova Olena,

PhD of Juridical Sciences, Associate Professor of Forensic Support and Forensic Expertise of the National Academy of Internal Affairs

Kofanov Andrii,

PhD of Juridical Sciences, Associate Professor, Professor of Department of Forensic Support and Forensic Expertise of the National Academy of Internal Affairs

IMPLEMENTATION OF CADETS PREPARATION FOR THE SPECIAL AIRCRAFT AND AVIATION OBJECTS REVIEW DURING INTERNATIONAL SPORT EVENTS (OLYMPICS, WORLD CUP) TO ENSURE THE SAFETY OF PASSENGERS AND STAFF

An analysis of the practical activities of the relevant security services in Ukraine and similar units of other countries suggests that the use of passenger aircraft as objects for committing unlawful actions using explosive devices masked under the sports equipment or fan's attributes can be carried out as a result of the emergence of conditions conducive to: 1) this mode of transport is distributed throughout the world, and is widely used by sports (football) fans; 2) it is convenient for criminals to implement